

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кравченко Е. О. Словник власних імен поетичних текстів Василя Стуса. Т. 1. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 288 с.
2. Словник власних імен поетичних текстів Василя Стуса. Т. 2 / ред. кол.: А. П. Загнітко (гол. ред.), Д. В. Козловська, Е. О. Кравченко, Г. В. Ситар. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 248 с.
3. Кравченко Е. О. Поетика зв'язків і відношень імені – тексту – поетонімосфери: дис. ... д-ра філологічних наук зі спец. 10.02.15. Київ: Київський національний університет імені Т. Шевченка, 2017. 560 с.
4. Стус В. С. Твори. Т. 2. Час творчості. Dichtenszeit. Львів: ВС «Просвіта», 1999. 486 с.
5. Стус В. С. Твори. Т. 1. Кн. 1: Зимові дерева. Веселий цвинтар. Круговерть. Львів: ВС «Просвіта», 1994. 431 с.
6. Стус В. С. Твори. Т. 1. Кн. 2: Поетичні твори, що не ввійшли до збірок (1958–1971). Львів: ВС «Просвіта», 1994. 302 с.
7. Загнітко А. П., Кравченко Е. О. Отношения и связи в поэтонимосфере: типологическая общность и отличие / Relacje i połączenia w poetonimosferze: cechy wspólne i różnice. *Przegląd Rusycystyczny*. 2021. Nr 4. С. 136–166.

УДК 002.1: 338.43

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТОВ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Ю. В. Погоріла, О. С. Щербіна

Анотація. У цій статті розкрито особливості ведення документації ТОВ, діяльність яких зосереджена на аграрній промисловості. Для розкриття теми було використано методи наукового пізнання: аналізу і синтезу, пояснювальний, порівняльний та узагальнюючий. Розглянуто особливості ведення документації товариствами з обмеженою відповідальністю, охарактеризовано специфіку окремих аграрних підприємств, а також перспективи розвитку аграрних ТОВ.

Ключові слова: ТОВ, аграрна промисловість, аграрні підприємства.

Вступ. Аграрна діяльність посідає провідну позицію в економічній сфері в Україні. Вона є найбільш затребуваною сферою діяльності, оскільки об'єднує процеси оброблення і перероблення сільськогосподарської сировини, координує роботу сільськогосподарського устаткування, а також документує результати діяльності. Йдеться про обробку, переробку та фіксацію інформації, що дає змогу аграрним підприємствам обмінюватися нею у великих масштабах та у необмежений час.

Для України, як для країни з найбільш розвиненим аграрно-промисловим комплексом, актуальними є питання затребуваності видів сільського господарства в державі на різних територіях; експортування сировини із застосуванням логістичної документації; дослідження подальшого розвитку агробізнесу шляхом іноземних вкладів, висвітлених у договірній документації тощо.

Метою статті є аналіз актуальних питань, пов'язаних із специфікою роботи аграрних підприємств, розкриття особливостей роботи товариств з обмеженою відповідальністю, що виробляють сільськогосподарські товари та окремі послуги, документації як основного інструмента агропромислового комплексу.

Під час дослідження аграрної діяльності загалом було виділено такі завдання: порівняти товариства з обмеженою відповідальністю у Вінницькому регіоні та охарактеризувати документаційний аспект галузі, виділивши особливості ведення та зберігання документів.

Загальна характеристика аграрної діяльності. Зважаючи на те, що агропромисловість тримає першість у переліку найбільш затребуваних сфер економічної діяльності, варто розглянути як специфіку роботи аграрних підприємств, так й інформаційно-документаційну складову їхньої діяльності. На розвиток аграрної промисловості впливає низка чинників: природні умови, залучення людського ресурсу, науково-технічний прогрес. Усі перераховані аспекти дають змогу охарактеризувати сучасний стан цієї галузі. Також на розвиток аграрної промисловості здійснили вплив провідні європейські та північно-американські країни шляхом спільних економічних відносин та партнерства, а також вдало впроваджених інновацій та досвіду.

На розвиток аграрної промисловості здійснюють вплив такі чинники: історичний, природний, соціальний та інформаційний. Історичний чинник дав змогу виокремити визначення «аграрного бізнесу». Це поняття є вужчим та становить невід’ємну частину сільського господарства загалом. Його появу було зафіксовано у середині 50-х в США. Учені виділяють визначення аграрного бізнесу як сфери не лише державного, а й комерційного спрямування. Наприклад, американський вчений та дослідник Дж. Девіс вважав, що «агробізнес – сукупність операцій з виробництва, зберігання, транспортування, переробки та розподілу сільськогосподарської продукції, а також представлення послуг у сфері ресурсного забезпечення» [1].

Наступний чинник – природний. Йдеться про аналіз природничої бази (родючості ґрунтів, сприятливості та помірності кліматичних умов для вирощування рослин тощо). Варто зазначити, що Україна має досить великий потенціал щодо продовольчої та енергетичної незалежності.

Соціальний чинник, до якого належать: посилена урбанізація, яка може нерівномірно коригувати стан земельних угідь у селах та містах, та соціальний аспект, коли йдеться, наприклад, про зменшення населення.

Отже, загальна характеристика аграрного бізнесу дала змогу дослідити історичні, природничі та соціальні передумови розвитку аграрної промисловості. В Україні є потенціал для розгортання аграрного бізнесу майже по всій території, проте такі аспекти, як демографічна ситуація, можуть значно впливати на цю сферу діяльності.

Структура аграрних підприємств. Додатковий поштовх у розвитку економіки сприяв зростанню кількості підприємств та аграрних підприємств, проте нешвидкими темпами. За останній час збільшилася кількість суб’єктів господарювання у сільському господарстві на невеликі 4 %, з яких більшу кількість складають аграрні підприємці [2].

Далі представлено найбільш поширені в Україні види груп виробників (рис. 1).

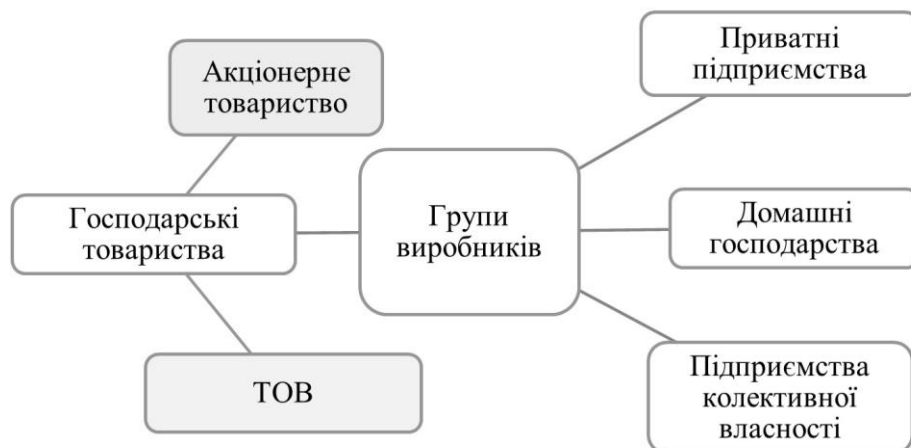

Рис. 1 – Групи виробників

Розглянемо більш детально господарські товариства та їх різновиди. До господарських товариств належать: акціонерні товариства та товариства з обмеженою відповідальністю.

Акціонерне товариство – це господарське товариство, один із видів, що має встановлений статутний капітал, складений з акцій; акції визначають права та обов’язки учасників товариства, тобто акціонерів.

Товариство з обмеженою відповідальністю – це також господарське товариство, статутний капітал якого становить окремо поділені частини. Розмір частин, як і акцій, визначають за допомогою статуту підприємства.

Відмінність між цими підвидами груп виробників полягає у тому, що акції акціонерних товариств потребують правового регулювання та на цей процес виділяють зазвичай більше часу, а також діяльність цих підприємств регулюють різні законодавчі документи, наприклад, ЗУ «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [3].

Окремо дослідимо кількість товариств з обмеженою відповідальністю, діяльність яких широко представлена у Вінницькій області (табл. 1).

Кількість підприємств у Вінницькому регіоні станом на 01 січня 2022 року [4]

Назва організаційно-правової форми господарювання згідно з КОПФГ	Загальна кількість юридичних осіб
Вінницька область	34 318
Із них:	
– акціонерне товариство	191
– товариство з обмеженою відповідальністю	11 327

Отже, у Вінницькому регіоні саме діяльність товариств з обмеженою відповідальністю тримає першість, їх кількість становить 11 327 підприємств.

Особливості документації ТОВ. Особливості товариств з обмеженою відповідальністю: статутний капітал підприємства визначає Цивільний кодекс України; учасники підприємства у разі отримання збитків несуть ризик лише за власні вклади; товариство з обмеженою відповідальністю не повинно перевищувати ста осіб у складі підприємства, зі збільшенням кількості працівників змінюється організаційна форма підприємства тощо.

Існує як зовнішня, так і внутрішня документація. Зовнішня документація – це інформація, яка регулює діяльність підприємства, а внутрішня документація – це інформація, яку створюють, передають та редагують в межах окремого підприємства.

До зовнішньої документації належить нормативно-правова документація та документація з реєстрації підприємства.

Завдяки тому, що ці підприємства регулюються не лише статтями, але й окремими законами, їх діяльність має чітке спрямування та визначений алгоритм діяльності. Закони України та інші нормативно-правові документи – це основа документаційної складової підприємства.

Документація з реєстрації підприємства у нотаріуса містить такі види документів: заява до органу державної влади про державну реєстрацію; копія, засвідчена нотаріусом, про утворення товариства з обмеженою відповідальністю; статут товариства з обмеженою відповідальністю; паспортні дані та ІК (ідентифікаційний код) усіх засновників підприємства; заява про реєстрацію підприємства платником податку; заява про спрощення оподаткування.

В Україні є змога не лише відкрити діяльність за допомогою нотаріуса, а й за допомогою онлайн-операцій та відвідання центру державної реєстрації. Відмінність між нотаріальною допомогою та допомогою центру державної реєстрації незначна, а онлайн-реєстрація має спрощену систему.

Реєстрація онлайн за допомогою додатку Дія передбачає: наявність КЕП, реєстрації на порталі, заповнення онлайн-форми та обрання статуту (звичайний або модельний). Далі онлайн-система автоматично сформує усі потрібні документи. Онлайн-операції спрощують реєстрацію та роботу ТОВ.

До внутрішньої документації належать загальні та спеціальні документи (рис. 2).

Рис. 2 – Загальні документи аграрних ТОВ

До спеціальних документів належать: річні статистичні звіти про вироблення або збір продукції, висновки ревізійної та аудиторських комісії робочих місць працівників аграрних цехів, проекти змін та нововведень, плани та письмові висновки зі зборів, проведених заради вирішення робочих питань, письмові результати голосування в межах підприємства, доручення про можливість представництва від імені ТОВ, логістичні документи, інформація про власника та працівників агропідприємства та інша внутрішня документація.

Документи аграрних підприємств підлягають зберіганню, як і документи інших видів діяльності. Окремі з них розміщені у загальному доступі в мережі Інтернет та оновлюються протягом певного періоду часу, решта документів мають конфіденційний характер та перебувають у закритому доступі.

Такі документи мають особливості зберігання: довідка про державну реєстрацію, копії персональних документів штатних працівників, підтверджувальні документи про право на майно, протоколи виборів та загальних зборів, обліково-аудиторська інформація, перелік учасників підприємницької діяльності.

Отже, особливістю документації товариств з обмеженою відповідальністю є те, що ці документи є чітко регламентованими, а також значна їх частина перебуває у закритому доступі. До документів, які у відкритому доступі, належать річні статистичні звіти, проте вони доступні для перегляду лише особами, які здійснюють підприємницьку діяльність в Україні, та витяги із судових рішень, проте їх розміщують на окремих державних сайтах, як, наприклад, сайт Податкової служби України.

Питання відкритості інформації аграрних підприємств розкрито значною мірою, проте документація знаходиться у більш закритому варіанті та з використанням традиційних методів відтворення. Доцільно обмежувати та відкривати окрему кількість інформації, адже, наприклад, після перегляду статистичної документації інші підприємства можуть робити висновки про стійкість та прибутковість ТОВ, а відкрита інформація у вигляді судових рішень дає змогу потенційним користувачам надалі планувати взаємодію з тим чи іншим аграрним підприємством.

Діяльність аграрних ТОВ у межах окремого району. Аграрні ТОВ активно співпрацюють, якщо їхня діяльність має спільні ознаки: спільні території, діяльності, основний КВЕД або додатковий КВЕД.

У Вінницькій області діє понад 11 000 тис. аграрних ТОВ, проте віддають перевагу близько розташованим підприємствам та спорідненості виду діяльності.

Наприклад, у Чечельницькому районі в селищі Стратіївка співпрацюють три аграрні підприємства, два з яких мають організаційну форму товариство з обмеженою відповідальністю. Наведемо порівняльну характеристику підприємств ТОВ «Агроресурс» та ТОВ «Акбар».

Таблиця 2

Порівняльна характеристика окремих ТОВ Вінниччини

Характеристики	ТОВ «Агроресурс»	ТОВ «Акбар»
Діяльність	Зернові та технічні культури	Фрукти та ягоди
Статутний капітал	63 000 грн	310 000 грн
Основний КВЕД	Вирощування окремих зернових, бобових та олійних культур	Вирощування фруктів, ягід, горіхів, плодових дерев
Додатковий КВЕД	Види: вирощування однорічних / дворічних зернових культур; лісозаготівля; збір недревних продуктів; виробництво цукру; оптова торгівля тощо	—
Кількість партнерів	2 партнери	4 партнери
Співпраця (регіон)	Київщина, Одещина	Вінниччина

За допомогою представленої інформації варто зробити такі висновки: підприємства є прибутковими, підприємства злагоджено співпрацюють не лише один з одним, а й з іншими ТОВ Чечельницького регіону, перше підприємство вклало значно менше фінансів у діяльність, проте значно розвинуло масштаби. Також у підприємства ТОВ «Агроресурс» розвинені логістичні зв'язки з Київською та Одеською областями.

Висновки. Отже, у роботі було розкрито усі заплановані аспекти, а саме: зроблено аналіз структури аграрних підприємств загалом та аграрного середовища, висвітлено перелік основних та спеціальних видів документів, що перебувають в аграрних підприємствах, охарактеризовано діяльність ТОВ Вінниччини: ТОВ «Агроресурс» та ТОВ «Акбар». У процесі дослідження аграрних ТОВ було з'ясовано, що Вінниччина має велику кількість товариств з обмеженою відповідальністю, які активно співпрацюють.

Abstract. This article reveals the peculiarities of keeping the documentation of LLCs, whose activities are focused on the agricultural industry. Methods of scientific knowledge were used to reveal the topic: analysis and synthesis, explanatory, comparative and generalizing methods. The peculiarities of documentation management by limited liability companies are considered, the specifics of individual agricultural enterprises are characterized, as well as the prospects for the development of agricultural LLCs.

Keywords: LLC, agrarian industry, agrarian enterprises.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Devis S. H., Goldberg P. A. A concept of agribusiness. Boston Mass: Harvard Univ. 1957.
2. Види сільськогосподарських підприємств в Україні: стаття. URL: http://ucab.ua/ua/doing_agribusiness/umovi_vedennya_agrobiznesu/vidi_silskogospodarskikh_pidpriemstv_v_ukraini (дата звернення: 23.05.2021).
3. Про товариства з обмеженою відповідальністю: Закон України № 13 від 06.02.2018. *Верховна Рада України*. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення: 04.10.2022).
4. Кількість зареєстрованих юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання з розподілом за ознакою статі керівника: статистичні дані. URL: <https://www.vn.ukrstat.gov.ua/index.php/statistical-information/7567-2022-02-04-10-58-49.html> (дата звернення: 04.10.2022).

УДК 811'112'25 (043.2)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ У ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ (на матеріалі книги Сергія Жадана «Депеш Мод»)

О. В. Росоха, В. М. Манакін

Анотація. Статтю присвячено дослідженню особливостей перекладу власних назв у художній літературі на матеріалі україномовної книги Сергія Жадана «Депеш Мод». Актуальність обраної теми зумовлена з одного боку наростаючим дослідницьким інтересом до ономастичного простору різних країн, а з іншого – відсутністю комплексного системного дослідження їхнього перекладу в мовній паралелі: українська–німецька–англійська мови. У праці висвітлено поняття оніму, а також визначено їхні способи перекладу в німецькомовному та англійськомовному текстах, зокрема: транскрипція, транслітерація, калькування, транспозиція та аналогова заміна. На основі зіставного методу було проаналізовано власні назви та їх переклад німецькою / англійською мовами.

Ключові слова: власна назва, переклад, художня література, структурно-семантичні особливості, іменник.

Вступні зауваження. Роль власних назв у системі мови спрямована на виявлення та називання певного об'єкта, його обговорення, передачу додаткової інформації, висловлення почуття й особистого ставлення та оцінки об'єкта. Оними – це лише іменники або слова, що вживаються за їх значенням (субстантивовані прикметники, числівники, дієслівні форми тощо, а також словосполучення та предикативні конструкції). Власні назви – це вторинні, генетично похідні апелятивні мовні одиниці, які з'являються лише тоді, коли денотат має загальне найменування.

Особливостям власних назв, їхній класифікації та способам їхнього перекладу присвячена низка праць, що свідчить про постійний дослідницький інтерес до цього питання. Дослідженням власних назв з лексико-семантичного погляду займалися Л. О. Кравченко, В. А. Ніконов, О. В. Суперанська та інші. З іншого ракурсу, а саме у ключі етимології, власні назви досліджувалися В. В. Лучиком, О. С. Стрижаком, М. М. Торчинським та іншими. Особливостям перекладу власних назв присвячені роботи І. С. Алексєєвої, В. М. Кам'янця, Т. Р. Кияка та інші.

Мета роботи полягає в дослідженні особливостей перекладу власних назв у мовній паралелі: німецька–англійська–українська мови. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**: розглянути загальну характеристику власних назв; розглянути різ-